

Årsmelding 2018

Løftes kvinner, skapes vekst

Innhold

PfCs styreleder har ordet	3
Dette er Pfc	4
2018 I tall	5
Samarbeid med næringslivet	6
Vårt arbeid i Etiopia	8
Vårt arbeid i Myanmar	10
Sosial infrastruktur	11

Takk til våre partnere i 2018

Hovedsamarbeidspartner: Formuesforvaltning AS

Pro bono-partner: Advokatfirmaet BA-HR AS

Finansielle partnere: Ivar Løges stiftelse, AKO Foundation, Mester Grønn AS, Pecunia AS, Biscaya AB, Stiftelsen Et Rikere Liv, Stiftelsen Burenstam & Partners, Reflectil AS og private givere.

Prosjektpartnere i Myanmar: GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit), Rotary Bellingen, Southern Shan Tour Guide Association, Myanmar Hotelier Association, Ministry of Hotels and Tourism, Ministry of Environmental Conservation and Natural Resources, Nyaung Shwe Municipality, ICEI (International Institute of Economic Cooperation), Ministry of Education, Lux-Development, Yangon Bakehouse, Shwe Inn Thu Women's Selfhelp Group og Leora Social Enterprise.

Prosjektpartnere i Etiopia: Mester Grønn AS, Jimma University, Ministry of Education, Ministry of Women, Children and Youth, Women's Health Association of Ethiopia, Tebita Ambulance Service, Run Africa Athletics Sports Club, Reflectil AS, Ethiopian Traffic Manager Office, African Mosaïque, Siiqqee Womens's Development Association, Good Samaritan Training Center, Best Day Care, Ministry of Urban Development, Waterpark Montessori International og Drøbak Montessori Stiftelse.

Bli med på den globale dugnaden

PfC jobber blant verdens fattigste kvinner for å gjøre dem i stand til å bli økonomisk uavhengige og bygge selvstendige liv for seg og sine familier. Våre metoder og vårt samarbeid med næringslivet gir gode resultater – nå vil vi dele våre erfaringer.

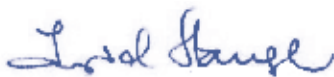
Pfc jobber for å redusere fattigdom, for likestilling mellom kjønnene, for god utdanning, anstendig arbeid og økonomisk vekst, og for å synliggjøre hvordan tverrsektorielt samarbeid bidrar til å nå FNs bærekraftsmål.

Våre prosjekter skal føre til en målbar sosial effekt. Derfor gir vi kvinner de verktøy og muligheter de behøver for å oppnå økonomisk uavhengighet gjennom anstendig arbeid. Alle prosjekter er lokalt forankret og basert på analyser gjennomført i samarbeid med en eller flere lokale partnere, som ideelle organisasjoner, næringsliv og myndigheter. Sammen driver vi prosjekter med en helhetlig tilnærming og med blick for enkeltindividets behov og utfordringer.

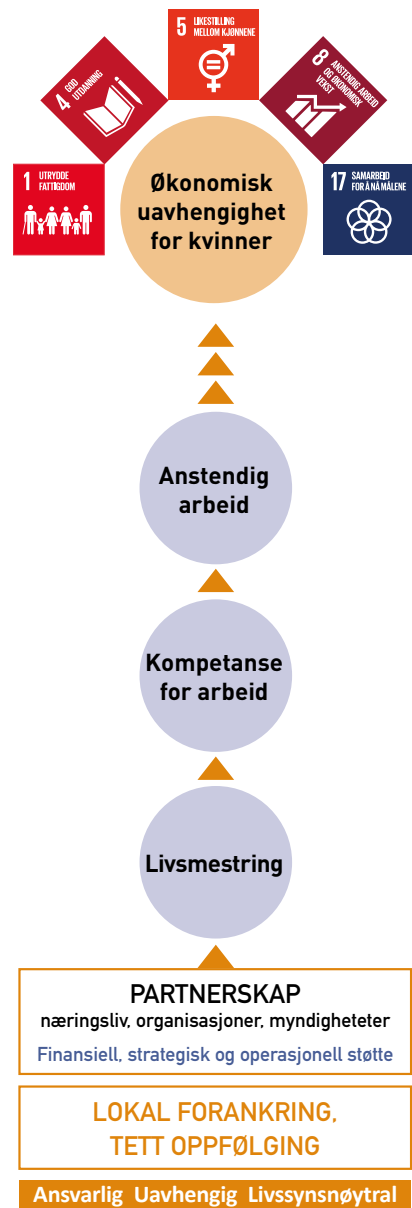
Gjennom vårt livsmestringsprogram får kvinnene verktøy for å ta kontroll over egne liv og å være endringsagenter i eget lokalmiljø. Videre får de gjennom våre kompetanseprosjekter relevant opplæring som gjør dem til ettertraktede arbeidstakere i sitt lokalmiljø – flere utvikler seg til entreprenører og etablerer egen

virksomhet. I samarbeid med næringslivet sikrer vi også sysselsetting gjennom utvikling av virksomheter og etablering av nye arbeidsplasser.

Med sine syv år er PfC en ung aktør i bistands- og utviklingssektoren. Vi prøver ut nye verktøy, metoder og samarbeidsformer, og vil være en pådriver for økt bevissthet knyttet til sosialt ansvar og nødvendigheten av at privat sektor bidrar i utviklingssamarbeidet. Derfor jobber vi i tette og forpliktende partnerskap med næringslivet både her hjemme og i våre fokusland. For oss er næringslivspartnerne så uendelig mye mer enn donorer – de besitter uvurderlig kompetanse som verdens fattige har behov for. Vi er stolte over å ha partnere som vil dele. Det harmonerer godt med Pfc's tilnærming til fattigdomsbekjempelse og arbeid for en bærekraftig global utvikling: Dette er en dugnad, ikke en konkurranse.

Ingrid Stange
Styreleder

Løfter kvinner, skaper vekst

En nytenkende aktør

PfCs visjon er å sikre kvinner i Etiopia og Myanmar økonomisk uavhengighet, og gjennom det bidra til:

1. At kvinner og deres familier lever verdige liv.
2. Å bygge bærekraftige samfunn - økonomisk, sosialt og miljømessig.

Hvorfor kvinner? Sosialt og økonomisk selvstendige kvinner er en verdi i seg selv, og er avgjørende for å oppnå likestilling. Ved økonomisk frihet får kvinner reelle valg, og de får muligheter til å delta i samfunnet på lik linje med menn. At kvinnene bidrar er også samfunnsøkonomisk lønnsomt, det fører til skatteinntekter, vekst, fattigdomsreduksjon og demokratibygging. Det er et velkjent faktum at kvinner bruker sin inntekt til beste for familien.

PfCs prosjekter har fattige kvinner som sin primære målgruppe. Det setter særlige krav til utvelgelse, forberedelse, gjennomføring, kontroll, korreksjon og oppfølging. For Pfc er det viktig å være tett på, og vi har derfor tett samarbeid med, og oppfølging av, lokale partnere og myndigheter. I alle PfCs prosjekter er det et eget program for livsmestring integrert.

Erfaring viser at økt selvbevissthet og kunnskap gir kvinner et bedre utgangspunkt for å gjøre seg nytte av kompetanse- og jobbskapingssprosjekter. Samarbeid med næringslivet i Norge og i våre fokusland er en sentral komponent i vår modell.

Sentralt i 2030-agendaen står de 17 bærekraftsmålene, som FNs medlemsland har vedtatt som felles mål for en bærekraftig utvikling. Målene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng, og skal føre til at ekstrem fattigdom utrykkes, sosiale ulikheter utjevnes og klimaendringene bremses.

PfC har integrert fem av FNs bærekraftsmål i sin modell (se side 3).

I en tid med store multinasjonale og globale prosjekter, er det en risiko at menneskene på grasrota blir etterlatt. Pfc er med og bidrar til at dette ikke skjer («Leaving no one behind»).

PfCs styre

Ingrid Stange,

PfCs grunnlegger (styreleder)

Øystein Bø, adm.dir.,

Formuesforvaltning

Hans Geelmuyden,

seniorpartner og adm.dir.,

Geelmuyden Kiese

Vibeke Holth,

redaktør, Kapital

Marianne Heien Blystad,

advokat og siviløkonom,

Ro og Sommersnes

Tore Myrholt, seniorpartner

og direktør, McKinsey & Co

Hilde Midthjell, direktør og

eier, HiMi Invest

Styret møtes minimum fire ganger pr. år. Pfc har også et fagråd som møtes to-tre ganger pr. år.

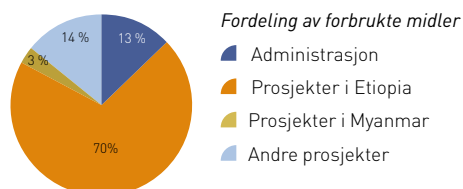
PfC ble etablert i 2012, har hovedkontor i Norge og prosjekter i Myanmar og i Etiopia. Pfc er etablert som en ideell stiftelse registrert i Stiftelsesregisteret, og er medlem i organisasjoner som EVPA (European Venture Philanthropy Association), AVPN (Asian Venture Philanthropy Network), Frivillighet Norge, Hovedorganisasjonen Virke og The Norwegian-African Business Association (NABA), og har konsultativ status ved FNs Economic and Social Council (ECOSOC).

Prosjektoversikt og deltakere 2018

PROSJEKTNAMN	PARTNER(E)	ANTALL DELTAKERE
Prosjektoversikt og deltakere i Etiopia		
Fra ved til veving (oppskalering av veveri)	Women's Health Association of Ethiopia, Paradise Fashion	175
Kurvproduksjon for eksport til Mester Grønn	Mester Grønn, Women's Health Association of Ethiopia	300
Utdanning av ambulansepersonell	Tebita Ambulance	16
Yrkesopplæring for unge talentfulle løpere	Run Africa Athletics Sports Club	53
Yrkesopplæring for unge kvinner (tekstil, frisør, mat/husholdning)	Good Samaritan Training Center	176
Etablering av bakeri (for inntektsbringende arbeid for senteret)	Good Samaritan Training Center	1
Sikre jenter skolegang/gjennomføring av mentorprogram	Siiqqee Women's Development Association	160
Yrkesutdanning for unge jenter	Siiqqee Women's Development Association	10
Åpent rådgivningskontor for jenter ved tre skoler	Siiqqee Women's Development Association	6300 besøk pr. år
Program for unge designere	African Mosaïque	8
Etablering av Montessori-inspirerte småbarnsbarnehager (0-4 år)	Ministry of Women, Children and Youth, Ministry of Education, Ministry of Urban Affairs, Waterpark Montessori International, Drøbak Montessori Stiftelse,	Første pilot er åpnet i 2018
Etablering av 8 pilotbarnehager	Women's Health Association of Ethiopia, Good Samaritan Training Center, Best Day Care, Jimma University, Technical Vocational Education and Training (TVET)	
Utdanning av barnehagepedagoger	Waterpark Montessori International	8
Utdanning av barnehageassistenter	Ministry of Women, Children and Youth, Ministry of Education, Ministry of Urban Affairs, Women's Health Association of Ethiopia, Good Samaritan Training Center, Best Day Care, Jimma University, Technical Vocational Education and Training (TVET)	14
TOTALT		921*
Medarrangør av helsekonferanse i Addis Abeba om primærhelsetjeneste, traumer og kreft	Den norske ambassaden i Etiopia, Oslo Universitetssykehus, Alert Hospital	150 deltakere

*Totaltallet for prosjektdeltakere er ekskludert 6300 besøk ved Siiqqes rådgivningskontor.

Prosjektoversikt og deltakere i Myanmar		
Inle Speaks Community Skills Development – et senter som støtter lokalsamfunnet gjennom yrkesopplæring, rådgivning og bærekraftige prosjekter	GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit), Rotary Bellingen, Southern Shan Tour Guide Association, Myanmar Hotelier Association, Ministry of Hotels and Tourism, Ministry of Environmental Conservation and Natural Resources, Nyaung Shwe Municipality	233
Engelsk som yrkesfag	Myanmar Hotel Association, Myanmar Tour Guide Association, Ministry of Hotels and Tourism	119
Yrkesskolen: Nyaungshwe Hospitality Certificate	Ministry of Education, Ministry of Hotels and tourism, Lux-Development	50
Lederopplæring for kvinner i hotellsektoren	Ministry of Hotels and Tourism, diverse hotellpartnere	12
Yrkesopplæring i design og søm	Shwe Inn Thu Women's Self-Help Group, Leora Social Enterprise	15
EPIC (Economic Promotion of Inle Communities) Utvikling av lokalsamfunn	ICEI (International Institute of Economic Cooperation), Inle Speaks Community Skills Development	129
Yangon Bakehouse – engelskopplæring	Yangon Bakehouse	24
TOTALT		582

Nøkkeltall 2018

Anskaffede midler	11 097 809
Forbrukte midler	9 448 933
Antall ansatte pr 31.12 2018	4
Antall årsverk	3,7

PfCs aktiviteter er finansiert med midler fra privat næringsliv (39 prosent) og stiftelser (61 prosent).

For første gang i livet har Misaye Cherinet egen inntekt. Kurvene hun alltid har flettet, bringer nå mat på bordet for den etiopiske kvinnen og de seks barna hennes.

Fletter for fremtiden

I et samarbeid med Mester Grønn, har Pfc sikret 300 etiopiske kvinner arbeid. Med ferdigheter i det lokale kurvhandverket, fletter kvinnene seg ut av ekstrem fattigdom.

per dag. Søsknene mine og jeg ble oppdratt i ekstrem fattigdom, og vi hadde ingen mulighet til å gå på skole. For alle jenter som kommer fra fattige familier, er det fremste målet i livet å bli gift. Jeg ble giftet bort som 14-åring, til en mann på 20, sier Misaye, som opprinnelig er fra den lille landsbyen Enkiba.

Misaye fikk sitt første barn som 18-åring, og har i dag en flokk på seks. Da mannen forlot henne, stod hun igjen alene med alle barna – og ingen inntekt. I tillegg måtte hun ta vare på søsteren som hadde aids. Lyspunktet er at Misaye nå jobber med kurvfletting, og har sin egen inntekt.

– Jeg er veldig glad for at jeg får være med på kurvproduksjonen. De fem døtrene mine hjelper også til, og i dag tjener jeg over 4000 birr (ca. 1200 kroner) i måneden. Jeg er bare redd for at det livet jeg nå har skapt med kurvflettingen, ikke skal fortsette. Tenk om det bare er et glimt av lykke.

Administrerende direktør i Pfc, Anne-Karin Nygård, kan berolige med at prosjektet fortsetter. Gress til flere kurver er allerede bestilt,

og Pfc er i dialog med Mester Grønn om produksjon på lengre sikt.

Selv om Bahir Dar er kjent for sine vakre kurver, er det første gang produksjonen er organisert etter industriell modell.

– I starten var det utfordrende at mange av kvinnene verken kunne lese, skrive eller regne. Siden kurvene skulle flettes på mål, og ha en viss høyde og omkrets, måtte kvinnene bare prøve seg fram. Men når målene først satt, begynte produksjonen å gå unna, forteller Nygård.

Kvinnene får betalt per kurv, og fra å ha ingen eller svært lav inntekt, har de nå en inntekt de kan leve av.

– Som en av dem uttrykte det: «For første gang kan jeg planlegge hva jeg skal kjøpe. Det gjør at jeg blir mer økonomisk, også. Før gikk jeg bare på markedet og fant det jeg kunne kjøpe for de få birr-ene jeg hadde». Kvinnene sparer også penger på en felles konto, som blant annet skal gå til helsehjelp, sier Nygård.

Hun opplever at reelle partnerskap med næringslivet gir resultater.

Jeg er så lykkelig for at jeg får være med på kurvprosjektet. Det gjør at jeg kan tjene penger på ferdighetene mine. For meg har dette vært den eneste måten å bryte ut av fattigdomssyklusen på, sier Misaye Cherinet.

Misaye er en av 300 kvinner som deltar i Pfc's og Mester Grønns kurvprosjekt LEWUT, som er amharisk og betyr *forandring*. Mester Grønn har designet og bestilt 8000 kurver som skal selges i butikkene her hjemme, og Pfc har engasjert fattige kvinner i byen Bahir Dar til å produsere kurvene. Hovedmålet er å sikre kvinnene tilgang til den formelle økonomien, og slik gjøre dem økonomisk uavhengige.

– Jeg er et eksempel på hvordan fattigdom gjentar seg fra generasjon til generasjon. Foreldrene mine jobbet som dagarbeidere og tjente bare to birr (60 øre)

Kvinnene i Bahir Dar er kjent for å flette vakre kurver. Nå er 300 av dem tilknyttet PFCs og Mester Grønns prosjekt.

– Det fordrer imidlertid at næringslivet opptre, og får plass, som mer enn en donor. Private aktører kan bidra med mye mer enn økonomisk støtte til utvikling, sier hun.

Erling J. Ølstad, administrerende direktør i Mester Grønn, er enig.

– Kunnskap, ledelse og respekt for enkeltmennesket er noe vi setter høyt i Norge. Vår ledelseskultur er etterspurt i mange afrikanske land. Dessuten trenger afrikanske selskaper hjelp for å komme på eksportmarkedet. Forståelse for detaljer, merking, matsikkerhet og plante- og dyrehelse oppfylder ofte ikke de kravene vi har for import til Norge. Selv om det ofte ikke er mye som skal til, så må alt på plass, og det må leveres kvalitet over tid. Da trenger man handelspartnere som er villige til å bidra, sier han.

Ølstad har handlet med østafrikanske land i nærmere 20 år, og sett hva Fairtrade har betydd med

tanke på utvikling og nye muligheter – ikke minst for kvinnelige arbeidere på de store farmene.

– Jordbruk bringer folk ut av fattigdom elleve ganger hurtigere enn noen annen virksomhet, og her kombinerer vi gress- og kurvproduksjon, noe som gir kvinnene som deltar i kurvprosjektet en mulighet, både for dem selv, barna og resten av familien.

Ølstad forteller at all gleden og takknemligheten de møter i Øst-Afrika, smitter over på hele Mester Grønn-organisasjonen.

– Vi er også pådrivere for sertifisering av farmene, og ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhet samt mer rettferdige arbeids- og lønnsforhold. Det gjør oss tryggere på hva vi selger, og enda stoltere av hva vi klarer å utrette sammen. PFC var en naturlig samarbeidspartner på grunn av deres kjennskap til Etiopia – og ikke minst på grunn av det kvinnenettverket som er

bygget opp i landet, og som har gitt gode resultater i en rekke prosjekter.

– Samarbeidet mellom PFC og Mester Grønn er nybrottsarbeid. Det viser hvordan ideell sektor kan gå nye veier. Mester Grønn har kompetanse på kurver og blomster. De vet hva de vil ha. PFC har lokalkunnskap, kan realisere bestillingen hos grasrota og sikre at kvinnene har anstendig arbeid – derfor lykkes vi! sier administrerende direktør i PFC, Anne-Karin Nygård.

«Jordbruk bringer folk ut av fattigdom elleve ganger hurtigere enn noen annen virksomhet.»

Erling J. Ølstad,
direktør, Mester Grønn

Zulfa Keder har selv vært støttet av Siiqqee.

En hånd å holde i

Blinde Zulfa Keder er en av dem som har fått et nytt liv takket være Pfc og Siiqqees utdanningsprogram. Målet er å følge jentene gjennom hele utdanningsløpet, og på alle områder i livet.

Pfc har samarbeidet med den etiopiske organisasjonen Siiqqee Women's Development Association (Siiqqee) siden 2015. Siiqqee jobber for kvinner og barn i ulike prosjekter over hele Etiopia, og begge organisasjoner er opptatt av ha en helhetlig og lang-siktig tilnærming til prosjektene.

– Det grunnleggende i vårt felles utdanningsprogram, er at fattige jenter fullfører grunnskolen. I tillegg ønsker vi at de blir stimulert til videre utdanning, til studier og arbeid – og at de får gode kunnskaper om helse. Jentene blir tatt opp i programmet fra de er 13-14 år gamle, og blir fulgt over flere år, noen til de er ferdig utdannet ved et universitet, forteller administrerende direktør i Pfc, Anne-Karin Nygård.

Utdanningscenteret ligger i byen Sebeta.

– Jentene tilbringer mye tid der. For mange blir Siiqqees medarbeidere som familie, sier Nygård.

En som kan skrive under på dette, er Zulfa Keder (24). Hun er blind, og oppveksten på landsbygda var preget både av fordommer og en dårlig tilrettelagt hverdag.

– Jeg tenkte alltid at utdanning var min vei ut. Jeg maste på foreldrene mine og på de andre i landsbyen, og klarte å gå på skolen til og med ellefte klasse. Da stoppet støtten fra foreldrene mine, forteller hun.

Zulfa ble plukket ut til å delta på Pfc og Siiqqees utdanningsprogram. Hun fullførte videregående skole og begynte på universitetet, der hun etter hvert gikk gjennom en praksisperiode og fikk både lønn og penger til husleie. Som forberedelse til livet på egne bein, fikk hun også opplæring i vanlige hverdagsferdigheter. I 2017 ble Zulfa uteksaminert fra Addis Ababa University med en bachelorgrad i sosialarbeid.

– Det var vanskelig å finne en jobb, og jeg bestemte meg for at jeg ville gi tilbake. Jeg ville jobbe

for Siiqqee og hjelpe andre blinde jenter slik at de kunne gjøre suksess, sier Zulfa.

I dag jobber hun fulltid som sosialarbeider og mentor for de 30 blinde jentene som deltar i utdanningsprogrammet. Månedslønnen hennes, finansiert gjennom Pfc, er 8100 birr – i underkant av 2500 kroner.

– Jeg har mange planer både for meg selv og jentene. Jeg vil finne et bedre sted for dem å bo, og jeg vil at vi skal lære oss mer om IT. Selv har jeg lyst til å ta en høyere grad etter hvert, sier Zulfa.

150 jenter deltar i dag på Pfc og Siiqqees utdanningsprogram. Deltakerne er plukket ut blant elevene ved tre forskjellige skoler i Sebeta; en skole for jenter fra landsbygda, Etiopias eneste skole for blinde, samt en skole for de aller fattigste i byen.

– De fleste av jentene i dette prosjektet er barn av enslige mødre. Noen er foreldreløse. Jentene er svært motiverte for å lære, og skoler resultatene er

VÅRT ARBEID I ETIOPIA

Etiopia har de siste årene hatt god økonomisk vekst, og regjeringen fra 2018 består av 50 prosent kvinner. Likevel er kvinnene i landet marginaliserte og sårbare. Mange jenter dropper ut

av skolen på grunn av fattigdom, tidlig giftemål, tidlige barnefødsler eller fordi de må ta over arbeidsoppgaver i hjemmet. I samarbeid med ulike partnere, sikrer Pfc jentene skolegang og

gir tilgang til relevant yrkesopplæring. I tillegg bidrar vi til jobbskaping gjennom å investere i virksomheter og kvinnelige entreprenører.

150 jenter deltar i dag på PFCs og Siiqqees utdanningsprogram. Noen er fra Etiopias eneste skole for blinde, som Zulfa er spesielt dedikert til.

svært gode. Dette til tross for at noen bor på gaten og gjør lekser i lyset fra månen, sier Anne-Karin Nygård.

Jentene deltar også i et mentorprogram der de får opplæring i seksuell og reproduktiv helse, samt i kommunikasjon og ledelse. Blant annet trener de på å snakke foran en forsamling, slik at de senere kan ta ledende stillinger i samfunnet. I samarbeid med skolene er det også etablert

en «girls club» som jentene i Siiqqee leder. Her deler de sin kunnskap med sine medelever.

– I samarbeid med lærerne ved de tre skolene, har vi i tillegg etablert et rådgivningskontor på hver skole. Kontoret er bemannet i skoletiden, og jentene kan komme dit for samtaler og råd. Der kan de også få truser og sanitetsbind for «øyeblikkelige» behov. Gjennom disse rådgivningskontorene når vi ut til 3000 jenter, forteller Nygård.

Hva så med alle dem som ikke har mulighet til, eller ikke ønsker, å ta høyere utdanning? PFC og Siiqqee er opptatt av at alle jenter skal få tilgang til arbeidsmarkedet, derfor er tilbudet nå utvidet med en yrkesskole.

– PFC sørget for at det ble bygd et senter for yrkesutdanning, som ble åpnet i 2018. De ti første jentene fikk utdanning innen tekstilarbeid, og nå jobber vi med finansieringen slik at enda flere kan få et tilbud, sier Nygård.

«Skoleresultatene er svært gode. Dette til tross for at noen bor på gaten og gjør lekser i lyset fra månen».

Anne-Karin Nygård,
direktør, PFC

«Dette programmet har gitt meg selvtillit til å bestemme selv».

Hnin Nu Maw er bare 18 år gammel, men drømmer om å bli hotellsjef etter å ha gått PfCs yrkesopplæring.

Løftes inn i jobb

I Myanmar har Pfc gått sammen med myndighetene om å gi hotellfaglig opplæring til ungdommer fra rurale strøk. Med sertifiseringen Nyaungshwe Hospitality Certificate får de helt nye muligheter.

Etter tiår med isolasjon, er Myanmar turismeindustri lite konkurransedyktig, og mangler spesielt kompetanse innen hotell- og servicefag. Utfordringen er at mange unge går arbeidsledige, samtidig som arbeidsgivere sliter med å fylle stillingene ved hotellene.

– En hotellkarriere er en fantastisk mulighet, men til nå er det kun de med høyere utdanning som har hatt tilgang til de beste skolene. Målgruppen for yrkesskolen vår er derfor unge fra rurale strøk som ikke har fullført videregående, sier Anne-Karin Nygård i Pfc.

Under rekrutteringen prioriteres også unge med bakgrunn fra vanskelige sosioøkonomiske forhold og/eller marginaliserte landsbyer.

– Disse gruppene sliter med mangel på muligheter, og da blir gjerne ambisjonene deretter. Dessuten har de ofte bare mulighet for hardt fysisk arbeid, som er dårlig for helsen og lavt lønnet. Yrkesskolen vår har i dag 72 prosent elever fra slik bakgrunn. 100 prosent av dem blir tilbudt jobb, og innen seks måneder har 78 prosent funnet en anstendig og sikker jobb, forklarer Nygård.

Selv om opplæringen har

nasjonal sertifisering fra utdanningsdepartementet, er det kompetansen som står i fokus.

– Vi jobber tett med de beste hotellene for å sikre at innholdet er både praktisk, relevant og av rett kvalitet. Våre elever kan, etter kun ni måneder, gå inn i en stilling ved et 5-stjerners hotell, sier Nygård.

Yrkesskolen er et samarbeid med myndighetene, som gradvis vil ta over ansvaret og til slutt hele programmet.

– Slik når vi målet om å gjøre oss overflødige, og sikrer at marginaliserte unge fortsetter å ha tilgang på gratis utdanning og gode jobber i mange år fremover.

De nyutdannede ved yrkesskolen tjener gjennomsnittlig 20 prosent over minstelønn, og de beste nesten det dobbelte.

– Når de blir økonomisk uavhengige, ser vi at ambisjonene deres øker raskt. De får ikke bare en jobb, de starter karrierer, sier Nygård.

18 år gamle Hnin Nu Maw er et godt eksempel på det.

– Hele livet har jeg gjort det andre har sagt at jeg skal gjøre. Dette programmet har gitt meg selvtillit til å bestemme selv. Om noen år ønsker jeg å dra utenlands for å jobbe. Drømmen er å bli hotellsjef, sier hun.

VÅRT ARBEID I MYANMAR

Etter flere tiår med et regime som aktivt nedprioriterte utdanning, er det i dag under 10 prosent som fullfører videregående skole i Myanmar. Bare 7 prosent fullfører en universitets-

utdanning, og kun 0,2 prosent får yrkesopplæring. Til nå er det dessuten bare de mest privilegerte som har fått gå på skole. Pfc fokuserer derfor på relevant og kvalitetssikret yrkesopplæring

for marginaliserte kvinner. Slik sikrer vi at de som starter egne foretak er konkurransedyktige – og at de som søker arbeid, får jobb.

«Vårt fokus er ikke hva barnehager koster, men hva etiopiske barn fortjener».

Yalem Tsegay Assfaw,
kvinneminister i Etiopia

Nytt barnehagetilbud

Sammen med en rekke partnere, blant andre sentrale etiopiske myndigheter, er PfC i gang med et pilotprosjekt for å etablere Montessori-inspirert barnehagetilbud for 0-4-åringer. Lykkes vi kan det bli starten på en nasjonal barnehageutbygging, og få betydelige konsekvenser for kvinners yrkesdeltakelse.

Gjennom arbeidet i Etiopia, har PfC erfart at mangel på gode løsninger for barnepass er en tilbakevendende utfordring for kvinner i alle lag av befolkningen. Mange er forhindret fra å delta i opplæringsprogrammer eller ta imot jobbtillbud.

I Norge og Norden er den forskningsbaserte erfaringen at reell likestilling og kvinners økonomiske uavhengighet henger tett sammen med gode velferdsstrukturer for familiene. Investeringer i sosial sektor, herunder barnehageutbygging, er avgjørende for kvinners yrkesdeltakelse.

En utvidelse av den etiopiske barnehagesektoren vil få en bred og positiv samfunnsmessig effekt. De minste barna får et tilpasset pedagogisk opplegg, og det er et sentralt virkemiddel i tilretteleggingen av at kvinner kan delta i arbeidslivet og barnehagene skaper en rekke nye arbeidsplasser for kvinner. Samlet vil dette bidra til at flere

kvinner inkluderes i den formelle økonomien, at de blir økonomisk uavhengige og at de blir skatteyttere.

For den enkelte kvinne vil en barnehageplass ha stor betydning. Ayelech Chamo er mor til en ettåring og jobber i det etiopiske kvinneministeriet – der den første barnehagepiloten åpnet tidlig i 2019.

– Før hadde jeg babyen min med på kontoret. Hun pleide å sove på kontorstolen, forteller Ayelech. Hennes datter er nå i ministeriets barnehage. – Jeg vet at hun er trygg der. Nå kan jeg fokusere både på arbeidet og på barnet mitt, sier hun.

I dette prosjektet, som gjennomføres i perioden 2017-2020, er PfC ansvarlig for utdanning av pedagoger, assistenter og ledere, og for etablering av pilotene. Alle delene i prosjektet må transformeres inn i etiopisk kontekst, og det er forankret hos etiopiske

myndigheter. Det er inngått forpliktende avtaler med flere departementer. Ministry of Women, Children and Youth er det koordinerende departementet, og kvinneminister Yalem Tsegay Assfaw er personlig engasjert.

– Vårt fokus er ikke hva barnehager koster, men hva etiopiske barn fortjener, sier hun.

PfC har mange samarbeidspartnere i dette prosjektet, som består av en rekke komponenter. Utdanning av pedagoger og assistenter startet i 2018. Lederutdanning har planlagt oppstart høsten 2019. Det skal i løpet av 2019 startes syv pilotbarnehager i henholdsvis Ministry of Women, Children and Youth, Ministry of Education (to piloter), Ministry of Urban Development, University of Jimma, Good Samaritan Training Center (yrkesutdanningscenter for fattige jenter som PfC samarbeider med) og Best Day Care (privat barnehage).

